

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
ЗАХІДНОДОНБАСЬКИЙ ІНСТИТУТ

(назва навчального підрозділу)

КАФЕДРА ПРАВА

(повна назва кафедри, циклової комісії)

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Адміністративне право»

(назва дисципліни)

на тему: «Поняття та види форм публічного адміністрування»

Студента (ки) **Опришко Т.В.**

групи ІН35-12-23-БІП(4,6з)

напряму підготовки (спеціальності) Право

Керівник, доцент, к.ю.н., доцент **Леонова О.В.**

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Оцінка:

Національна шкала

Кількість балів: ____ ECTS ____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

м. Павлоград - 2025р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУТНІСТЬ ФОРМ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	7
1.1 Сутнісна характеристика та понятійно-категоріальний апарат форм публічного адміністрування.....	7
1.2 Класифікація форм публічного адміністрування: критерії та види.....	10
1.3 Співвідношення та взаємозв'язок форм і методів публічного адміністрування.....	15
1.4 Нормативно-правова база та принципи реалізації форм публічного адміністрування.....	17
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ФОРМ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	22
2.1 Адміністративно-правовий акт як провідна форма публічного адміністрування.....	22
2.2 Адміністративний договір в системі форм публічного адміністрування.....	25
2.3 Матеріально-технічні (організаційні та фактичні) дії як форми публічного адміністрування.....	27
ВИСНОВКИ.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	33

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Поняття «публічне адміністрування» у науковій літературі трактується як діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, спрямована на реалізацію публічних інтересів через виконання управлінських функцій у межах закону. Це поняття є ширшим за традиційне «державне управління», оскільки охоплює не лише діяльність державних органів, але й взаємодію з інститутами громадянського суспільства, суб'єктами господарювання, громадянами та їх об'єднаннями. Таким чином, публічне адміністрування відображає перехід від владно-розпорядчої моделі управління до сервісно-орієнтованої, де пріоритетом є задоволення потреб людини.

Одним із ключових аспектів дослідження публічного адміністрування є аналіз його форм, які становлять зовнішнє вираження управлінської діяльності. Форми публічного адміністрування виступають засобами реалізації функцій державного управління, забезпечують практичне втілення адміністративно-правових норм, а також дозволяють упорядковувати взаємодію між органами влади та громадянами. У сучасних умовах реформування державного управління в Україні, гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами особливої актуальності набуває системне вивчення видів і специфіки форм публічного адміністрування, їх класифікації та правових наслідків.

Актуальність теми курсової роботи зумовлена необхідністю глибокого осмислення сутності публічного адміністрування як інституту публічного права, визначення його форм і методів у контексті підвищення ефективності управлінських процесів та забезпечення верховенства права. В умовах децентралізації влади, цифровізації управлінських процедур та розвитку електронного врядування особливо важливо дослідити, як трансформуються традиційні форми адміністративної діяльності та які нові інструменти взаємодії влади і суспільства формуються.

Ступінь наукової розробки теми. Проблематика публічного адміністрування, його сутності, форм та методів є предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних учених у галузі адміністративного права, державного управління та публічного менеджменту. Проте, попри значну кількість наукових праць, окремі аспекти даної теми залишаються дискусійними, що зумовлює потребу подальшого наукового осмислення.

Серед українських науковців, які зробили вагомий внесок у дослідження питань публічного адміністрування, слід відзначити В. Б. Авер'янова, Ю. П. Битяка, В. К. Колпакова, І. П. Голосніченка, О. Ф. Андрійко, О. В. Петришина, Н. Р. Нижник, В. Д. Бакуменка, В. М. Князева та інших. Їхні роботи присвячені загальнотеоретичним та правовим аспектам державного управління, визначенню сутності публічного адміністрування, його функцій і принципів.

Попри ґрунтовну теоретичну базу, в українській адміністративно-правовій науці питання класифікації форм публічного адміністрування та їх правових наслідків досі не отримали однозначного трактування. Частина науковців розглядає форми публічного адміністрування переважно крізь призму правових актів управління, інші — у ширшому контексті, включаючи організаційні, інформаційні та процедурні дії суб'єктів публічної влади. В умовах трансформації системи державного управління та децентралізації влади постає потреба у переосмисленні традиційних підходів і виробленні нової типології форм публічного адміністрування, яка б відповідала сучасним вимогам демократичної правової держави.

Метою даної роботи є з'ясування теоретичних засад поняття публічного адміністрування та аналіз видів його форм як інструментів реалізації публічної влади. Завдання дослідження:

- Розкрити сутність і зміст поняття «публічне адміністрування».
- Визначити основні підходи до класифікації форм публічного адміністрування.
- Проаналізувати характерні ознаки та юридичні наслідки застосування окремих форм публічного адміністрування.

- Дослідити практичні аспекти реалізації форм публічного адміністрування в Україні у контексті сучасних реформ.

Об’єкт дослідження: суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення публічного адміністрування.

Предмет дослідження: форми публічного адміністрування, їх види, зміст та правова природа.

Методи дослідження. У процесі написання курсової роботи було використано комплекс загальнонаукових і спеціально-правових методів, що забезпечили об’єктивність і наукову обґрунтованість результатів дослідження.

Основним методологічним підходом став діалектичний метод, який дозволив розглядати публічне адміністрування як цілісне, динамічне явище, що розвивається під впливом суспільних і правових чинників.

Формально-юридичний метод застосовано для аналізу чинного законодавства України, яке регулює діяльність органів публічної влади, а також для з’ясування змісту і юридичної природи форм публічного адміністрування.

Системно-структурний і логіко-аналітичний методи дали можливість дослідити внутрішню побудову системи публічного адміністрування, визначити місце й роль його форм у механізмі реалізації державної влади.

Для порівняння підходів, що існують у вітчизняній і зарубіжній науковій думці, використано порівняльно-правовий метод, який дозволив виявити спільні та відмінні риси у правовому регулюванні форм публічного управління.

У сукупності ці методи забезпечили комплексний, об’єктивний і послідовний підхід до вивчення

Наукова новизна роботи полягає у систематизації підходів до розуміння форм публічного адміністрування та уточненні їх класифікації з урахуванням сучасних тенденцій розвитку публічного управління.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання висновків і пропозицій у діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, при розробці нормативних актів, а також у

навчальному процесі при викладанні дисциплін адміністративно-правового циклу.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, а також списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУТНІСТЬ ФОРМ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

1.1. Сутнісна характеристика та понятійно-категоріальний апарат форм публічного адміністрування

Публічне адміністрування є однією з ключових категорій сучасної адміністративно-правової науки, яка відображає діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, спрямовану на реалізацію публічних інтересів і забезпечення належного функціонування суспільства. У широкому розумінні воно охоплює як управлінські, так і організаційно-виконавчі процеси, пов'язані з реалізацією норм права, виконанням державних програм і наданням публічних послуг.

На відміну від традиційного поняття «державне управління», яке асоціювалося переважно з владно-розпорядчою діяльністю, публічне адміністрування характеризується сервісною орієнтацією, відкритістю, підзвітністю та партнерською взаємодією між владою і громадянами. Цей підхід відповідає сучасній парадигмі *good governance* (належного врядування), що активно впроваджується в європейських країнах і є орієнтиром для України в контексті адміністративної реформи.[11]

Сутність публічного адміністрування проявляється через його форми, які становлять зовнішнє вираження управлінської діяльності публічної влади. У юридичній науці під формою публічного адміністрування розуміють сукупність встановлених законом способів і засобів, за допомогою яких органи державного управління, місцевого самоврядування та інші суб'єкти публічної влади реалізують свої функції та повноваження. Іншими словами, форма — це правова або організаційна оболонка, у якій здійснюється управлінська діяльність.

Як зазначає Ю. П. Битяк, форми публічного адміністрування відображають зміст управлінської діяльності, виступають засобом реалізації

правових норм і мають конкретне юридичне значення. В. К. Колпаков підкреслює, що форма — це зовнішній прояв діяльності суб'єктів публічної адміністрації, який забезпечує упорядкування їхніх дій та сприяє досягненню управлінських цілей. [9, ст.46]

Таким чином, форми публічного адміністрування виконують комунікативну, організаційну та правову функції, забезпечуючи зв'язок між владою та суспільством.

У понятійно-категоріальному апараті адміністративного права форма публічного адміністрування тісно пов'язана з такими категоріями, як методи, функції та акти публічної адміністрації.

Отже, понятійна структура категорії «форма публічного адміністрування» є багаторівневою і включає як правові (наприклад, видання нормативних чи індивідуальних актів), так і неправові (організаційні, інформаційні, технічні) форми діяльності.

Суттєвою ознакою форм публічного адміністрування є їх нормативна визначеність — кожна форма повинна мати правову підставу, що гарантує законність і підконтрольність дій органів влади. Крім того, форми характеризуються офіційністю, регулярністю та спрямованістю на досягнення публічного інтересу.

Науковці розрізняють два основних підходи до розуміння сутності форм публічного адміністрування:

1. Юридичний (вузький) — ототожнює форми переважно з правовими актами, рішеннями чи діями, що породжують юридичні наслідки.
2. Організаційно-функціональний (широкий) — розглядає форми як усю сукупність практичних дій і процедур, у яких реалізується управлінська діяльність, незалежно від того, мають вони юридичний ефект чи ні.

У сучасній адміністративно-правовій доктрині переважає комплексний підхід, згідно з яким форми публічного адміністрування охоплюють усі прояви діяльності публічної влади, спрямовані на досягнення управлінських цілей, у

тому числі організаційні, контрольні, розпорядчі, дозвольні, реєстраційні, інформаційні тощо.

Таким чином, сутність форм публічного адміністрування полягає в тому, що вони виступають інструментом реалізації публічної влади, зовнішнім проявом управлінського впливу та засобом упорядкування взаємодії держави з суспільством. Їхнє розуміння і чітке нормативне закріплення є необхідною умовою забезпечення законності, прозорості та ефективності функціонування публічного управління в Україні.

Останнім часом особлива увага приділяється адміністративній процедурі, яка розглядається як одна з ключових форм публічного адміністрування. Це підкреслюється і в українському законодавстві, зокрема, у новому Законі України «Про адміністративну процедуру», встановлює чіткі правила взаємодії між суб'єктами публічної адміністрації та приватними особами [9]. Адміністративна процедура — це врегульований нормами права порядок розгляду та вирішення публічною адміністрацією адміністративної справи [3, с. 15]. Ця форма є сукупністю послідовних дій, спрямованих на прийняття індивідуального адміністративного акта (рішення, що стосується конкретної особи). Метою адміністративної процедури є забезпечення законності, прозорості та справедливості при вирішенні адміністративних справ [3, с. 25–26].

Ключовим елементом понятійно-категоріального апарату є адміністративний акт, який є основним результатом адміністративної процедури. Це індивідуальне рішення суб'єкта владних повноважень, прийняте на основі закону, що породжує, змінює або припиняє права чи обов'язки конкретної особи [10, с. 210]. Такий акт може мати форму наказу, дозволу, ліцензії, свідоцтва. Важливим є те, що адміністративний акт повинен бути законним, вмотивованим, пропорційним та мати чітко визначену форму, що дозволяє його оскаржити.

Публічне адміністрування є однією з ключових категорій сучасної адміністративно-правової науки, яка відображає перехід від традиційної моделі державного управління до нової, демократичної та сервісно орієнтованої системи взаємодії влади і громадян. Його сутність полягає у реалізації публічної

влади в інтересах суспільства через ефективні управлінські механізми, засновані на принципах законності, відкритості, підзвітності та верховенства права.

Форми публічного адміністрування виступають зовнішнім вираженням діяльності суб'єктів публічної влади, тобто тими засобами, за допомогою яких реалізується зміст управлінських функцій. Вони забезпечують практичне втілення норм адміністративного права, упорядковують управлінську діяльність та створюють правові наслідки для громадян, організацій і держави.

Аналіз наукових підходів засвідчив, що у сучасній теорії адміністративного права відсутня єдина позиція щодо змісту та класифікації форм публічного адміністрування. Однак переважає комплексне розуміння, відповідно до якого форми охоплюють не лише юридичні (правові) дії, що мають нормативно-правові наслідки, але й організаційні, інформаційні, аналітичні та інші види діяльності, спрямовані на реалізацію завдань публічного управління.

Визначення чіткого понятійно-категоріального апарату форм публічного адміністрування має важливе значення для подальшого розвитку національної системи публічного управління. Це сприяє підвищенню ефективності роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, забезпеченню прозорості адміністративних процедур і формуванню довіри громадян до інститутів влади.

Отже, форми публічного адміністрування є невід'ємним елементом правового механізму реалізації публічної влади. Від їх належного правового визначення та практичного застосування залежить ефективність функціонування публічної адміністрації, рівень забезпечення прав і свобод людини, а також загальний стан демократизації та модернізації державного управління в Україні.

1.2. Класифікація форм публічного адміністрування: критерії та види

Класифікація форм публічного адміністрування є важливим теоретико-прикладним інструментом у дослідженні механізмів реалізації публічної влади. Вона дозволяє систематизувати зовнішні прояви діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, визначити їх правову природу, структуру і функціональне призначення. Чітке розмежування видів форм публічного

адміністрування створює передумови для підвищення ефективності управлінських процесів, забезпечення законності, прозорості та підзвітності діяльності публічної адміністрації.

У сучасній адміністративно-правовій науці форми публічного адміністрування розглядаються як зовнішній вираз управлінської діяльності суб'єктів публічної влади, спрямований на реалізацію покладених на них функцій і повноважень. Як зазначає В. Б. Авер'янов, форми виступають організаційно-правовими засобами практичного виконання завдань державного управління, забезпечуючи взаємодію між державою, громадянином та суспільством. Ю. П. Битяк і В. К. Колпаков підкреслюють, що форми є не лише проявом діяльності, але й показником її правової упорядкованості, оскільки саме через форми відбувається реалізація адміністративно-правових норм.[8,9]

З огляду на багатогранність діяльності публічної адміністрації, у науковій літературі вироблено низку критеріїв класифікації форм публічного адміністрування. Вони дають змогу відобразити різні аспекти функціонування управлінської системи та встановити логічні зв'язки між окремими видами діяльності.

Найбільш поширеним є поділ форм публічного адміністрування за юридичними наслідками. За цим критерієм виділяють правові та неправові (організаційні) форми. Правові форми безпосередньо спричиняють юридичні наслідки, тобто створюють, змінюють або припиняють адміністративно-правові відносини. До них належать видання нормативних і індивідуальних адміністративних актів, укладання адміністративних договорів, здійснення дозвільної, реєстраційної, контрольно-наглядової діяльності. Ці форми мають офіційний характер, чітко визначені законом і завжди оформлюються у встановленій процедурній формі. Неправові або організаційні форми не породжують безпосередніх юридичних наслідків, однак мають вагоме управлінське значення, оскільки забезпечують підготовку та реалізацію правових рішень. До таких форм належать проведення нарад, семінарів, інструктажів, розроблення планів, організація кадрової роботи, аналіз

управлінської інформації тощо. Вони є невід’ємною складовою діяльності органів влади, адже створюють умови для ефективного прийняття та реалізації управлінських рішень.

Іншим поширеним критерієм класифікації виступає зміст і спрямованість управлінської діяльності, що дозволяє виокремити розпорядчі, дозвольно-реєстраційні, контрольно-наглядові, координаційні, інформаційно-аналітичні та інші форми.

Так, розпорядчі форми передбачають прийняття управлінських рішень, які мають владно-обов’язковий характер (накази, постанови, рішення, розпорядження).

Дозвільно-реєстраційні форми пов’язані з реалізацією компетенції органів влади щодо надання дозволів, ліцензій, свідоцтв, а також здійснення державної реєстрації юридичних і фізичних осіб.

Контрольно-наглядові форми полягають у здійсненні перевірок, ревізій, моніторингу діяльності підконтрольних суб’єктів з метою дотримання вимог законодавства.

Інформаційно-аналітичні форми охоплюють процеси збору, аналізу та узагальнення даних, необхідних для прийняття управлінських рішень, підготовку звітів, довідок, інформаційних матеріалів. Таким чином, змістовний критерій дозволяє розкрити функціональну багатоманітність форм публічного адміністрування.

Важливим є також поділ форм за рівнем правового регулювання, що дозволяє розмежувати нормативні та індивідуальні форми.

Нормативні форми мають загальний характер і спрямовані на невизначене коло суб’єктів (наприклад, урядові постанови, накази міністерств, правила чи положення). Індивідуальні форми мають персоніфікований характер, їх дія обмежується конкретною ситуацією або адресатом (призначення на посаду, видача дозволу, застосування адміністративного заходу). Такий поділ відображає різні рівні впливу публічної адміністрації на суспільні відносини — від загальнообов’язкових до конкретних управлінських рішень.[11]

У межах сучасної адміністративно-правової доктрини все частіше застосовується критерій способу реалізації владних повноважень, відповідно до якого виділяють односторонні (імперативні) та двосторонні (договірні) форми. Односторонні форми характеризуються владним характером дій органу влади, який приймає рішення самостійно, без узгодження з іншими сторонами. Двосторонні або узгоджувальні форми передбачають співпрацю суб'єктів, наприклад, у межах адміністративних договорів, публічно-приватних партнерств або делегування повноважень.

Таким чином, класифікація форм публічного адміністрування є багатовимірною системою, що поєднує різні підходи до аналізу зовнішніх проявів діяльності публічної влади. У її основі лежить ідея системності та взаємозалежності правових і організаційних форм, які утворюють цілісний механізм реалізації публічної політики.

Значення класифікації форм публічного адміністрування полягає у тому, що вона дозволяє забезпечити наукове розуміння структури управлінської діяльності, сприяє вдосконаленню адміністративно-правового регулювання, підвищенню ефективності управлінських процедур та формуванню єдиних стандартів функціонування публічної адміністрації. Систематизація форм є необхідною умовою розвитку сучасної держави, орієнтованої на принципи належного врядування, верховенства права та захисту прав і свобод людини.

Отже, форми публічного адміністрування — це не лише техніко-юридичний інструментарій управлінської діяльності, а й відображення рівня правової культури держави, її спроможності ефективно, законно та відкрито реалізовувати публічну владу. Їх класифікація дає змогу створити цілісне уявлення про механізм публічного управління і забезпечити належне функціонування системи державного адміністрування в умовах демократичної трансформації України.

Сучасний етап розвитку адміністративного права вводить нові критерії для класифікації форм публічного адміністрування, серед яких важливе місце посідають електронні форми. Вони передбачають надання адміністративних

послуг через Інтернет, використання електронного документообігу і функціонування державних електронних реєстрів та платформ, що забезпечують швидку взаємодію громадян із державними органами. Впровадження електронних форм є не лише технічним нововведенням, а й суттєвим кроком у модернізації публічного управління, оскільки сприяє більшій прозорості, доступності та ефективності адміністративних процесів [10].

Електронні методи управління охоплюють широкий спектр послуг, від реєстрації бізнесу та отримання дозволів до подання документів, оплати послуг онлайн та звернень до влади. Це значно економить час і ресурси для громадян та підприємців, прискорює прийняття рішень та зменшує корупційні ризики завдяки обмеженню прямого контакту з чиновниками.

З юридичної точки зору, електронні форми мають таку ж силу, як і паперові документи, завдяки визнанню електронного підпису та цифрових протоколів. Вони легко інтегруються в існуючі процеси, дозволяючи органам влади поєднувати традиційні та цифрові методи управління для гнучкості та адаптації до сучасних викликів.

Електронні сервіси також сприяють прозорості, підзвітності та доступності – ключовим принципам сучасного державного управління. Вони спрощують отримання послуг, дозволяють відстежувати статус звернень та контролювати дії влади, підвищуючи довіру громадян до державних інституцій.

Таким чином, цифровізація державного управління є ключовою для його ефективності, поєднуючи юридичну силу, технологічні можливості та організаційну досконалість. Це зменшує бюрократію та покращує взаємодію держави з громадянами.

Класифікація форм державного управління, включаючи правові, регулятивні, зовнішні, внутрішні та електронні, є важливим інструментом для розуміння та оптимізації управлінських процесів. Розуміння специфіки кожної форми допомагає вдосконалювати законодавство, підвищувати ефективність роботи державних органів та зміцнювати довіру суспільства.

1.3. Співвідношення та взаємозв'язок форм і методів публічного адміністрування

У системі адміністративного права України категорії форма і метод публічного адміністрування посідають ключове місце, оскільки саме через їхню взаємодію відбувається практична реалізація функцій публічної влади. Правильне розуміння співвідношення між ними дає змогу розкрити сутність управлінської діяльності держави, визначити механізми її правового забезпечення та підвищити ефективність публічного управління в цілому.

Законодавча база, яка визначає зміст і межі застосування форм і методів публічного адміністрування, закріплена насамперед у Конституції України, Законі України “Про центральні органи виконавчої влади” від 17.03.2011 р. № 3166-VI, Законі України “Про місцеві державні адміністрації” від 09.04.1999 р. № 586-XIV, Законі України “Про адміністративні послуги” від 06.09.2012 р. № 5203-VI, а також у Кодексі України про адміністративні правопорушення. Зазначені нормативні акти визначають як правові форми діяльності публічної адміністрації (видання актів, надання послуг, здійснення контролю тощо), так і методи її впливу (переконання, стимулювання, примус, нагляд, регулювання тощо).

Як зазначає В. Б. Авер'янов, форми публічного адміністрування є зовнішнім вираженням практичної діяльності суб'єктів виконавчої влади, що реалізується через конкретні дії та рішення, оформлені у встановленому правом порядку. Вони відображають, *як саме* функції публічної влади втілюються у реальній управлінській практиці. На думку Ю. П. Битяка, форми є “юридичним каркасом управлінської діяльності”, через який здійснюється регулюючий вплив держави на суспільні процеси.[9]

Методи публічного адміністрування, як слушно зауважує В. К. Колпаков, становлять систему прийомів, способів і засобів владного впливу на підпорядковані або взаємодіючі об'єкти управління. Вони визначають внутрішню логіку управлінського процесу, тобто *як саме* здійснюється вплив — через переконання, примус, дозвіл, заохочення чи інші форми поведінкового

стимулювання. У цьому сенсі методи мають переважно змістовний характер, тоді як форми — організаційно-правовий.

Науковці підкреслюють, що форми і методи публічного адміністрування - це дві сторони єдиного процесу владно-управлінської діяльності. Так, О. Ф. Андрійко зазначає, що “метод визначає характер і спрямованість діяльності адміністрації, тоді як форма забезпечує її зовнішнє вираження у правовій або організаційній площині”. Н. Р. Нижник у свою чергу наголошує, що “ефективність публічного управління прямо залежить від гармонійного поєднання форм і методів, які мають бути адекватними змісту владних завдань”.[10]

З точки зору практичного застосування, форми публічного адміністрування забезпечують юридичну легітимність діяльності суб’єктів влади, тоді як методи — її функціональну ефективність. Наприклад, метод переконання реалізується у формах роз’яснювальної роботи, консультацій, публічних виступів або інформування громадськості. Метод адміністративного примусу - у формах видання індивідуальних актів, накладення адміністративних стягнень, застосування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. Метод стимулювання знаходить вираження у формах надання дозволів, ліцензій, державних гарантій, преміювання чи пільг.

Таким чином, між формами та методами публічного адміністрування існує взаємозалежність і взаємодоповнюваність. Форма є матеріальним, зовнішнім виразом методу, а метод — змістовним наповненням форми. Як зазначає С. Г. Стеценко, метод без відповідної форми втрачає правову визначеність, а форма без методу перетворюється на формальність, позбавлену реального управлінського впливу. Саме тому вибір оптимального співвідношення між ними є важливою умовою досягнення мети публічного адміністрування — забезпечення публічного інтересу, законності та результативності управлінських процесів.[11]

Відповідно до принципів належного врядування, закріплених у Стратегії реформування державного управління України на 2022–2025 роки, ефективність

діяльності органів публічної влади залежить від збалансованого поєднання правових форм (які гарантують законність і підзвітність) та гнучких методів управління (які забезпечують адаптивність і результативність). Це поєднання дає можливість реалізовувати публічні функції в умовах демократичної держави, орієнтованої на потреби громадянина.

Отже, співвідношення форм і методів публічного адміністрування має системно-структурний характер. Методи визначають, *яким чином* адміністрація впливає на керовані об'єкти, тоді як форми у яких межах і через які юридичні процедури цей вплив здійснюється. Їх єдність забезпечує не лише законність, але й ефективність публічного управління, формуючи теоретичне підґрунтя для розробки сучасних моделей публічної адміністрації України відповідно до стандартів Європейського Союзу.

1.4. Нормативно-правова база та принципи реалізації форм публічного адміністрування

Нормативно-правова база форм публічного адміністрування є фундаментом, який визначає легітимність, порядок і межі реалізації публічної влади. Вона встановлює правові засади діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, регламентує види та способи управлінського впливу, відповідальність посадових осіб і гарантії прав громадян, а також визначає взаємозв'язок форм і методів публічного адміністрування.

Конституція України (1996 р.) є основним джерелом, що закріплює загальні принципи публічного управління: верховенство права, поділ влади, законність дій органів державної влади, права і свободи людини, гарантії їх захисту. Статті 19, 20, 34, 118–123 Конституції встановлюють принципи підзвітності влади та організації ефективного управління на всіх рівнях державної системи, що безпосередньо впливає на реалізацію форм публічного адміністрування.[1]

Закони України, що регламентують діяльність органів влади та форми публічного адміністрування:

Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» (2011 р., № 3166-VI) визначає повноваження міністерств та інших центральних органів, встановлює порядок видання розпорядчих та нормативних актів, організаційних процедур, контрольних функцій та відповідальності за їх виконання.[2]

Закон України «Про місцеві державні адміністрації» (1999 р., № 586-XIV) регламентує діяльність місцевих органів виконавчої влади, форми організації їх роботи, механізми контролю, нагляду та взаємодії з громадськістю.[3]

Закон України «Про адміністративні послуги» (2012 р., № 5203-VI) визначає порядок надання адміністративних послуг, правовий статус суб'єктів адміністративних відносин, стандарти якості обслуговування, строки виконання послуг та механізми захисту прав громадян.[4]

Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП) встановлює відповідальність за порушення правил і процедур у сфері публічного управління, що створює додатковий стимул дотримуватися встановлених форм діяльності.

Закони у спеціальних сферах (наприклад, «Про публічні закупівлі», «Про доступ до публічної інформації», «Про державну службу», «Про місцеве самоврядування в Україні») конкретизують форми управлінської діяльності в окремих секторах, визначають повноваження органів, регламентують методи контролю та взаємодії з громадянами та суб'єктами господарювання.

Підзаконні акти, такі як постанови Кабінету Міністрів України, накази міністерств і відомств, інструкції, положення та регламенти, деталізують порядок застосування форм публічного адміністрування у конкретних сферах діяльності органів влади. Вони визначають процедури підготовки та ухвалення управлінських рішень, порядок організації роботи структурних підрозділів, координації між органами влади, а також стандарти документообігу та інформаційного забезпечення.

Науковці підкреслюють, що ефективність нормативно-правової бази формується не лише через наявність законів, а й через їх відповідність принципам сучасного публічного управління. Так, В. Б. Авер'янов зазначає, що

нормативна база визначає «правові рамки та процедури реалізації владних повноважень», Ю. П. Битяк підкреслює, що вона забезпечує «легітимність, правову визначеність та системність управлінської діяльності», а В. К. Колпаков вказує на необхідність інтеграції законодавчих і підзаконних актів у єдину систему управлінських процедур для підвищення результативності діяльності органів влади.[9]

Особливу роль відіграють принципи реалізації форм публічного адміністрування, які забезпечують ефективність нормативно-правового регулювання. До них відносяться: законність, підзвітність і прозорість, ефективність і результативність, гнучкість і адаптивність, сервісна орієнтація та комплексність системи управління. Вони формують методологічний каркас для застосування форм публічного адміністрування та визначають критерії оцінки якості діяльності органів влади. Дотримання цих принципів забезпечує баланс між владою та суспільством, підвищує ефективність управління, захищає права громадян і створює умови для реалізації стандартів належного врядування.

Таким чином, нормативно-правова база форм публічного адміністрування в Україні є системною, багаторівневою структурою, що поєднує конституційні принципи, закони, підзаконні акти та науково обґрунтовані принципи публічного управління. Вона забезпечує легітимність, правову визначеність і ефективність реалізації форм публічного адміністрування та створює умови для системної та результативної діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування.

Формування ефективної системи публічного адміністрування неможливе без врахування положень Кодексу адміністративного судочинства України. Цей документ відіграє вирішальну роль у забезпеченні судового контролю за законністю застосування різних форм публічного адміністрування. Зокрема, він дозволяє перевіряти, чи відповідають дії та рішення органів публічної влади встановленим законом нормам. Це, у свою чергу, слугує важливою правовою гарантією захисту прав громадян під час їхньої взаємодії з адміністративними органами.

Не менш важливим є Закон України «Про адміністративні послуги». Він детально описує порядок надання адміністративних послуг, встановлює стандарти їх якості та регламентує строки виконання. Цей закон прямо визначає адміністративні послуги як одну з правових форм діяльності органів адміністрації [3]. Крім того, він встановлює чіткі процедурні правила, які регулюють взаємодію громадян з органами влади, що позитивно впливає на прозорість та ефективність роботи публічного сектору [16, с. 58].

Крім того, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» регламентує порядок організації діяльності органів місцевої влади, включно з наданням публічних послуг та здійсненням адміністративних процедур, що дає можливість узгоджувати стандарти надання сервісів на рівні територіальних громад. Не менш важливим є Положення про державну службу та Закон України «Про державну службу», які визначають обов'язки, права та стандарти поведінки державних службовців, що безпосередньо впливає на якість реалізації форм публічного адміністрування і забезпечує ефективне виконання адміністративних процедур.

Таким чином, система нормативних актів створює комплексний правовий механізм, який регламентує взаємодію громадян і органів влади, забезпечує захист прав та законних інтересів громадян, а також підвищує прозорість і ефективність адміністративної діяльності.

Особливої уваги заслуговує принцип сервісної орієнтації публічної адміністрації, який поступово закріплюється у вітчизняній доктрині адміністративного права. Його сутність полягає в тому, що форми адміністрування мають бути спрямовані на забезпечення потреб особи та надання якісних послуг, а не лише на регламентацію владних приписів [12, с. 142; 17, с. 95].

У сучасній практиці спостерігається тенденція до цифровізації форм публічного адміністрування, що отримала нормативне закріплення у стратегії цифрової трансформації публічних послуг. В електронному середовищі реалізуються такі форми, як адміністративні акти, адміністративні договори та

надання послуг через електронні платформи («Дія»), що вимагає оновлених правових підходів до регулювання [16, с. 67].

Отже, нормативно-правова база форм публічного адміністрування поєднує конституційні положення, спеціальне законодавство, підзаконні акти й міжнародні стандарти. Принципи їх реалізації мають гарантувати баланс між ефективністю управління та захистом прав людини, забезпечуючи тим самим демократичний характер публічної влади.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ФОРМ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

2.1. Адміністративно-правовий акт як провідна форма публічного адміністрування

АПА визначається як офіційний документ, виданий уповноваженим органом або посадовою особою у межах їх компетенції, що встановлює, змінює або припиняє права та обов'язки конкретних або невизначених осіб. Він поєднує в собі нормативний і індивідуальний характер: нормативні акти встановлюють загальні правила поведінки (наприклад, постанови Кабінету Міністрів, накази міністерств), тоді як індивідуальні акти регулюють конкретні ситуації та адресуються визначеним суб'єктам (розпорядження, дозволи, рішення про притягнення до відповідальності).

З погляду адміністративного процесу АПА виконує кілька ключових функцій:

1. Регулятивну, оскільки встановлює обов'язкові правила для суб'єктів публічного управління та громадян;
2. Організаційну, оскільки формалізує управлінські рішення та структурує діяльність органів влади;
3. Контрольно-наглядову, оскільки є підставою для перевірки виконання встановлених норм і забезпечення відповідальності;
4. Стимулюючу, оскільки створює юридичні стимули для дотримання правових норм, виконання державних програм та участі у публічних процесах.

Адміністративно-правові акти реалізуються відповідно до норм Конституції України, законів України «Про центральні органи виконавчої влади», «Про місцеві державні адміністрації», «Про адміністративні послуги», а також положень Кодексу адміністративного судочинства України. Це забезпечує їхню правову визначеність, легітимність та підзвітність, а також встановлює процедури підготовки, погодження, видання та оприлюднення АПА.

Науковці підкреслюють, що АПА є не тільки інструментом реалізації влади, а й основним засобом законності та контролю публічного управління. Н. Р. Нижник зазначає, що ефективність форм публічного адміністрування безпосередньо залежить від чіткої законодавчої регламентації АПА, адже саме через акти здійснюється легітимізація управлінських рішень та реалізація публічних функцій держави. С. Г. Стеценко додає, що АПА забезпечує взаємозв'язок між формою та методом управління: форма визначає юридичний носій рішення, а метод — спосіб його реалізації (примус, стимулювання, регулювання).[11]

Класифікація адміністративно-правових актів включає нормативні та індивідуальні акти, кожна з яких виконує свої специфічні завдання. Нормативні акти встановлюють загальні правила поведінки, що застосовуються до невизначеного кола осіб, тоді як індивідуальні акти вирішують конкретні питання конкретних осіб або організацій. Обидві форми взаємопов'язані, оскільки індивідуальні рішення ґрунтуються на загальних правилах, а нормативні документи реалізуються через конкретні адміністративні дії.

Важливе значення адміністративно-правових актів проявляється також у забезпеченні публічної підзвітності та прозорості управлінських рішень. Через оприлюднення актів громадяни можуть ознайомитися з діями органів влади, контролювати їх відповідність закону та оцінювати ефективність управлінських рішень. Це сприяє формуванню довіри до державних інституцій і зміцненню правової культури суспільства.

Крім того, нормативно-правове забезпечення адміністративно-правових актів гарантує законність і легітимність управлінських рішень. Вони формуються на підставі Конституції України, законів та підзаконних актів, що забезпечує взаємозв'язок між нормами права та їх практичним застосуванням в управлінській діяльності. Це створює правове підґрунтя для узгодженої роботи органів влади, стандартизації процедур і захисту прав та законних інтересів громадян.

Особливу роль адміністративно-правові акти набувають у контексті цифровізації публічного управління. Використання електронних платформ, автоматизованих реєстрів, електронних реєстрацій та систем контролю дозволяє значно підвищити оперативність, точність та прозорість реалізації адміністративних рішень, а також забезпечити доступність послуг для громадян у будь-який час і в будь-якому місці.

Отже, адміністративно-правові акти є фундаментальною формою публічного адміністрування, що забезпечує не лише законність і регуляторну визначеність управлінських рішень, а й їх практичну ефективність та соціальну значущість. Їх системність та взаємодія з іншими правовими механізмами роблять їх ключовим елементом у функціонуванні державного управління [13, с. 34–42]. Індивідуальні адміністративні акти в сучасних умовах набувають особливої ваги, адже вони безпосередньо реалізують права та свободи громадян.

Законодавча база чітко регламентує порядок прийняття, виконання та оскарження адміністративних актів. Зокрема, Закон України «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 р. № 2073-IX закріплює принципи прозорості, неупередженості та пропорційності, які мають обов'язково дотримуватися під час їх видання [13]. Такі положення свідчать про поступове впровадження європейських стандартів *good governance* у вітчизняне адміністративне право.

Суттєвим є і те, що адміністративно-правовий акт виступає головною юридичною підставою виникнення, зміни або припинення адміністративних правовідносин. Наприклад, видача ліцензії створює для суб'єкта господарювання правові можливості здійснювати певний вид діяльності, тоді як рішення про анулювання такої ліцензії — припиняє відповідні правомочності [12, с. 45-43]. Таким чином, адміністративні акти мають прямий вплив на правовий статус адресатів і здатні як розширювати, так і обмежувати їхні права.

Варто підкреслити, що важливу роль у забезпеченні законності адміністративних актів відіграє система їх судового та позасудового оскарження. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV

встановлює порядок розгляду адміністративних справ, у тому числі й щодо оскарження рішень суб'єктів владних повноважень [13]. Це відповідає європейським стандартам захисту прав людини та принципу верховенства права [14, с. 112].

У сучасних умовах реформування публічного управління в Україні акти публічної адміністрації поступово адаптуються до принципів цифровізації та відкритості. Зокрема, частина адміністративних актів може видаватися в електронній формі, що значно підвищує ефективність їх доведення до адресатів та забезпечує прозорість діяльності органів влади [17].

Адміністративно-правові акти – це фундамент державного управління, через який реалізується влада та втілюються управлінські рішення. Вони є важливим інструментом для забезпечення виконання законів та захисту інтересів як держави, так і громадян.

Для подальшого розвитку України необхідно покращувати систему адміністративних актів, роблячи її більш прозорою, ефективною та доступною для громадян. Це включає в себе оновлення законодавства, розширення можливостей оскарження та активне впровадження цифрових технологій.

2.2. Адміністративний договір в системі форм публічного адміністрування

Адміністративний договір є однією з ключових форм реалізації публічного адміністрування, що поєднує елементи правового регулювання та взаємодії між органами публічної влади та іншими суб'єктами, включно з громадянами, підприємствами чи організаціями. Він виступає специфічним юридичним інструментом, через який державні органи можуть здійснювати управлінські повноваження, регулювати суспільні відносини та забезпечувати реалізацію публічних функцій у спосіб, що передбачає взаємні права та обов'язки сторін.

Відповідно до наукових підходів В. Б. Авер'янова та Ю. П. Битяка, адміністративний договір у публічному адмініструванні характеризується

особливим правовим статусом: він має публічно-правову природу, що означає пріоритет суспільного інтересу над приватним, а також регламентовану законодавством процедуру укладення і виконання.[13, ст 34-42] На відміну від адміністративно-правового акту, який є одностороннім владним рішенням, адміністративний договір передбачає двосторонній або багатосторонній характер взаємодії та заснований на принципах співпраці й узгодження інтересів.

Нормативно-правова база адміністративного договору в Україні формується на основі: Цивільного кодексу України, який визначає загальні правила укладення та виконання договорів; Закону України «Про адміністративні послуги» (2012 р.), що встановлює можливості регулювання відносин між органами влади та отримувачами послуг через договірні механізми; Закону України «Про державну службу» (2016 р.) та інших спеціальних законів, які передбачають укладення договорів публічно-правового характеру між державою та приватними чи громадськими структурами, наприклад, у сфері публічно-приватного партнерства; Галузових законів, що регулюють адміністративно-договірні відносини у конкретних сферах, таких як будівництво, надання публічних послуг, енергетика, охорона навколишнього середовища.

Адміністративний договір у публічному адмініструванні виконує декілька функцій: регулятивну, оскільки визначає права та обов'язки сторін і встановлює порядок виконання публічно значущих завдань; контрольно-стимулюючу, оскільки через договір передбачаються механізми контролю за виконанням зобов'язань та юридичні наслідки за невиконання; координаційну, оскільки забезпечує взаємодію між органами влади та іншими суб'єктами у вирішенні публічних завдань; прогностичну та превентивну, оскільки договірна форма дозволяє попередньо визначити порядок дій, відповідальність та умови взаємодії, що знижує ризики конфліктів та порушень.[14, ст 95-98]

З огляду на наукові позиції В. К. Колпакова та О. Ф. Андрійко, адміністративний договір у системі форм публічного адміністрування займає проміжне місце між односторонніми владними рішеннями та організаційними

заходами, поєднуючи в собі гнучкість методів управління та юридичну визначеність форм. Він дозволяє реалізовувати політику держави не лише через примус чи розпорядчі акти, а й через взаємну домовленість, що підвищує ефективність, легітимність і результативність адміністративних рішень.

Таким чином, адміністративний договір є важливою формою публічного адміністрування, що доповнює класичні форми, такі як адміністративно-правовий акт або організаційні заходи. Він забезпечує баланс між владним впливом і партнерською взаємодією, сприяє реалізації публічних функцій у складних міжсекторних або міжвідомчих ситуаціях та підвищує адаптивність системи публічного управління в умовах динамічних соціально-економічних і правових змін.

2.3. Матеріально-технічні (організаційні та фактичні) дії як форми публічного адміністрування

У системі публічного адміністрування матеріально-технічні дії, або організаційно-фактичні форми, виступають специфічним видом управлінського впливу, який реалізується не через нормативно-правові акти або договори, а безпосередньо через практичні, фізично реалізовані заходи та організаційні дії. Вони забезпечують безпосереднє виконання адміністративних рішень, функціонування державних структур і реалізацію публічних функцій у конкретних умовах. Науковці, зокрема В. Б. Авер'янов та Ю. П. Битяк, підкреслюють, що ці форми дозволяють оперативно і гнучко реагувати на зміни в соціально-економічному середовищі, забезпечуючи практичну дієвість управлінських рішень.[8,9]

Матеріально-технічні дії включають різноманітні організаційні та фактичні заходи, що реалізуються як на рівні структурних підрозділів органів влади, так і у взаємодії з громадськістю та підприємствами. До них відносяться: організація роботи робочих груп, створення комісій і штабів, розподіл ресурсів, обладнання приміщень, підготовка та використання технічних засобів, проведення інспекцій, перевірок та контрольних заходів, організація навчання і

тренінгів для персоналу, логістична підтримка діяльності підрозділів, а також безпосереднє виконання певних функцій, наприклад, надання послуг, технічна допомога або встановлення обладнання.

Ці дії виступають інструментом реалізації інших форм публічного адміністрування, таких як адміністративно-правові акти або адміністративні договори. Наприклад, розпорядчий акт може передбачати облаштування нового робочого місця або запуск інформаційної системи; адміністративний договір може передбачати спільні дії органу влади та підприємства з технічного забезпечення об'єкта або надання послуг. Таким чином, матеріально-технічні дії забезпечують фізичну реалізацію управлінських рішень і методів, які формально закріплені у правових документах.

У галузі охорони здоров'я матеріально-технічні заходи полягають у забезпеченні медичних установ сучасними пристроями, створенні електронних реєстрів пацієнтів, автоматизації запису на прийом та видачі результатів аналізів. Це сприяє підвищенню якості медичних послуг і скороченню часу очікування для населення.

У сфері освіти і науки подібні заходи виявляються в покращенні матеріально-технічної бази навчальних закладів: створенні лабораторій, впровадженні електронних систем обліку студентів, доступу до цифрових бібліотек і онлайн-платформ. Це гарантує доступ до освітніх послуг та підвищує ефективність навчання.

У галузі державної безпеки та правопорядку матеріально-технічні дії реалізуються через оснащення правоохоронних структур сучасними технологіями, організацію систем відеоспостереження та обліку правопорушень, а також впровадження автоматизованих інформаційних систем. Це дозволяє прискорити реагування та поліпшити контроль за дотриманням правопорядку.

Основні принципи реалізації матеріально-технічних дій ґрунтуються на загальних засадах публічного управління: законність, ефективність, доцільність, прозорість і підзвітність [17, с. 101]. Дотримання цих принципів на практичному рівні підвищує ефективність роботи органів влади, зміцнює довіру громадян до

публічних інституцій та забезпечує соціальну легітимність управлінських рішень. Нормативно-правове забезпечення матеріально-технічних дій здійснюється на основі Конституції України, Закону України «Про адміністративні послуги», Цивільного кодексу України та спеціальних законодавчих актів, що регламентують організаційне забезпечення діяльності органів публічної влади [9; 10, с. 66]. Це гарантує, що матеріально-технічні дії виконуються у межах компетенції, відповідно до закону та стандартів публічного управління.

У сучасних умовах цифровізації публічного управління матеріально-технічні дії набувають особливої значущості. Використання сучасних інформаційних технологій, електронних сервісів, автоматизованих систем обліку та контролю дозволяє підвищити оперативність і точність реалізації управлінських рішень [17, с. 52]. Цифрові платформи забезпечують прозорість процедур, підвищують доступність послуг для громадян та відповідають сучасним стандартам ефективного управління.

Нормативно-правова база матеріально-технічних дій визначається, зокрема, Конституцією України, законами «Про центральні органи виконавчої влади», «Про місцеві державні адміністрації», «Про адміністративні послуги», а також відповідними постановами Кабінету Міністрів, наказами міністерств та відомств. Таке регулювання гарантує законність і підзвітність дій органів влади, забезпечує планування, облік і контроль за виконанням управлінських завдань.

Таким чином, матеріально-технічні (організаційні та фактичні) дії є специфічною формою публічного адміністрування, яка забезпечує безпосереднє здійснення управлінських рішень і методів. Вони виступають інструментом реалізації правових актів та адміністративних договорів, формують практичний механізм публічного управління та підвищують ефективність адміністративної системи. Використання цих форм дозволяє поєднати законність і результативність управління, забезпечити координацію ресурсів та інтегрувати діяльність різних органів державної влади в єдину систему публічного адміністрування.

ВИСНОВКИ

У системі публічного адміністрування форми реалізації управлінської діяльності виступають ключовим інструментом втілення владних повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування. Нормативно-правова база, що включає Конституцію України, закони «Про центральні органи виконавчої влади», «Про місцеві державні адміністрації», «Про адміністративні послуги», Кодекс України про адміністративні правопорушення та численні підзаконні акти, забезпечує легітимність, підзвітність і правову визначеність усіх форм публічного адміністрування.

Адміністративно-правовий акт є провідною формою, яка реалізує владні повноваження органів влади, поєднує нормативний та індивідуальний характер і забезпечує юридичну визначеність управлінських рішень. Адміністративний договір доповнює цю форму, створюючи правову основу для двосторонньої або багатосторонньої взаємодії органів влади та суб'єктів управлінських відносин, забезпечуючи баланс між владним впливом та партнерською співпрацею. Матеріально-технічні, або організаційно-фактичні дії, виступають практичною реалізацією адміністративних рішень і методів управління, забезпечуючи оперативність, координацію ресурсів і безпосереднє виконання публічних функцій.

Взаємозв'язок між формами публічного адміністрування та методами управління проявляється у тому, що форми визначають зовнішню, організаційно-правову оболонку дій, а методи — внутрішню змістовну спрямованість і тактику впливу. Законність, підзвітність, ефективність, гнучкість та сервісна орієнтація є базовими принципами, які забезпечують їх належне поєднання і результативність.

Аналіз практичної діяльності в сфері публічного адміністрування показав, що адміністративно-правовий акт залишається одним з найважливіших інструментів для реалізації владних повноважень. Однак, все частіше використовується адміністративний договір, що свідчить про перехід до більш гнучких та партнерських відносин між адміністрацією та суспільством, що є

ознакою сучасних демократичних держав. Організаційні та фактичні дії, хоча й не мають безпосередніх правових наслідків, відіграють важливу роль у створенні умов для ефективної роботи адміністративного апарату.

Таким чином, публічне адміністрування є складною системою, яка використовує різні форми для досягнення поставлених цілей. Вибір конкретної форми залежить від ситуації, характеру правових відносин та вимог законодавства. Отже, ефективність державного управління безпосередньо залежить від правильного поєднання та послідовного застосування всіх його форм відповідно до встановлених правових принципів. Незважаючи на отримані результати, проблема дослідження залишається відкритою для подальшого вивчення. Перспективні напрями включають: адаптацію чинних моделей публічного адміністрування до вимог цифрової епохи та їх реалізацію в контексті електронного урядування; вивчення впливу європейських правових стандартів на розвиток форм публічного адміністрування в українських умовах; аналіз правового статусу та особливостей застосування нових і нетрадиційних форм, таких як публічно-приватне партнерство; поліпшення механізмів судового контролю в контексті реалізації форм публічного адміністрування для забезпечення їх законності.

Отже, форми публічного адміністрування утворюють єдину систему, де адміністративно-правові акти забезпечують юридичну визначеність і владний вплив, адміністративні договори — партнерську взаємодію та узгодження інтересів, а матеріально-технічні дії — практичне здійснення управлінських рішень. Ефективність публічного адміністрування, дотримання принципів належного врядування та досягнення суспільно значущих цілей можливі лише за умови системного, гармонійного поєднання цих форм у практичній діяльності органів влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-вр.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр>.
2. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3166-17>.(дата звернення 08.08.2025)
3. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/586-14>. (дата звернення 08.08.2025)
4. Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5203-17>. (дата звернення 08.08.2025)
5. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/889-19>. (дата звернення 08.08.2025)
6. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19.9> (дата звернення 08.08.2025)
7. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2939-17>. (дата звернення 08.08.2025)
8. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України. Академічний курс. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 512 с.
9. Битяк Ю. П., Колпаков В. К., Андрійко О. Ф. Адміністративне право України. Харків: Право, 2020. 448 с.
10. Нижник Н. Р. Публічне управління: теоретико-методологічні засади. Київ: НАДУ, 2019. 320 с.
11. Стеценко С. Г. Державне управління: теорія та практика реалізації публічної влади. Київ: КНУ, 2021. 400 с.
12. Мельниченко Б. Б. Адміністративний акт як основна форма публічного управління *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: юридичні науки. 2021. № 1. С. 45-53. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/1_2021/13.pdf. (дата звернення 08.08.2025)

13. Бойко І. Роль і значення адміністративної процедури у публічному адмініструванні *Вісник юридичного факультету Ужгородського національного університету*. 2022. № 41. С. 34-42. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2022/03/41-1.pdf>. (дата звернення 08.08.2025)
14. Лащ В. О. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування. Вінниця, 2024. 112 с. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/54116/1/Лащ%20В.О..pdf>. (дата звернення 08.08.2025)
15. Токар А. М. Адміністративний договір у публічному адмініструванні *Право та менеджмент у публічному секторі*. 2024. № 1(14). С. 12-20. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2024-14-01-12>. (дата звернення 08.08.2025)
16. Карабін Т. О. Адміністративні договори: невідомі та суперечливі аспекти. 2024. 56 с. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/08/62.pdf>. (дата звернення 08.08.2025)
17. Брієде Я., Бойко І. Правова природа та ознаки адміністративного акта. 2022. URL: https://adminprocedure.org.ua/assets/doBriede_Boiko_Pravovapdf.